

Dosarul nr. 1a-13/2025

I

instanță

Nr. comp. 1-19135669-05-1a-27022025

Judecătorul Carapirea

Veronica

Judecătoria

Cimișlia

sediul

central

DECIZIE

În numele Legii

16 mai 2025

mun.Comrat

Colegiul judiciar al Curții de Apel Sud sediul Comrat

în componența:

președintele ședinței, judecătorul

Colev Grigori

judecătorii

Hudoba Valeri și Bancov Evgheni

grefier

Jeleva Elena

cu participarea:

procurorului

Sîrbu Lilia

avocatului inculpatei Catana Ana,

Curtev Alexandr

inculpatei

Catana Ana

judecând în ședință publică apelul depus de către procurorul în Procuratura Anticorupție Radu Palencu împotriva sentinței judecătoriei Cimișlia sediul central din 02 august 2023, adoptată în cauza penală de învinuire a lui,

Catana Ana Mihail, născută la *****, IDNP *****, posesoare a buletinului de identitate seria ***** eliberat la 08.11.2010, domiciliată în s.Carabetovca, r-l *****, neangajată în câmpul muncii, studii medii speciale, căsătorită, nu are persoane la întreținere, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, fără

antecedente penale , cetățeană a Republicii Moldova,

*în comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) din Codul penal,
Cauza penală a parvenit pentru judecare la judecătoria Cimișlia sediul central la 19 august 2019. (vol.V, f.d.222).*

Judecătoria Cimișlia sediul central a pronunțat sentința la 02 august 2023. (vol.VII, f.d.61-69).

Cauza penală a parvenit pentru judecare în ordine de apel la Curtea de Apel Comrat la 13 septembrie 2023. (vol.VII, f.d.90)

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia la data de 26 decembrie 2023. (vol.VII, f.d.102-111)

La data de 19 februarie 2025 a fost pronunțată decizia Curții Supreme de Justiție. (vol.VII, f.d.144-149)

Cauza penală a parvenit pentru judecare în ordine de apel la Curtea de Apel Sud sediul Comrat la data de 27 februarie 2025. (vol.VII, f.d.150)

Procedura citării legale a fost respectată.

Audiind raportul judecătorului pe fondul cauzei, audiind participanții la proces, asupra apelului în cauză,

C O N S T A T Ă :

Prin sentința judecătoriei Cimișlia sediul central din 02 august 2023, a fost încetată cauza penală privind acuzarea cet. Catana Ana Mihail pe art. 332 alin.(1) Cod penal RM, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală în temeiul art.60 Cod penal RM. (vol.VII, f.d.61-69)

Pentru a se pronunța prin sentința în cauză, instanța de fond a stabilit că, **Catana Ana Mihail**, activând în funcția de specialist în reglementarea regimului funciar al primăriei *****, r-l *****, totodată, fiind membru al comisiei privind casarea și defrișarea plantațiilor perene, din cadrul primăriei *****, r-l ***** în conformitate cu prevederile art. 123 Cod penal RM, fiind persoană publică, acționând coordonat cu alte persoane identificate de organul de urmărire penală, urmărind scopul falsificării actelor oficiale, pentru ca acestea ulterior să producă consecințe juridice, acționând din alte interese personale manifestate prin păstrarea serviciului, în perioada lunilor martie-octombrie 2017, aflându-se în *****, r-l

*****, încâlcând prevederile:

- pct. pct. 4-8, 17, capitolului II (Casarea plantației perene) al Regulamentului cu privire la modul de casare și defrișare a plantațiilor perene aprobat prin *Hotărârea* Guvernului privind modul de înregistrare la venituri, punere pe rod, casare și defrișare a plantațiilor perene nr. 705 din 20.10.1995 potrivit cărora: „casarea *plantației* perene se efectuează la cererea proprietarului, în baza actului de casare a *plantației* perene, întocmit de către o comisie instituită prin dispoziția primarului unității administrativ-teritoriale; „cererea pentru casarea *plantației* perene proprietate publică a statului este coordonată în prealabil, de către gestionarul acesteia, cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; „cererea pentru casarea *plantației* perene, întocmită conform modelului din anexa nr.1 la prezentul Regulament, se depune la primăria unității administrativ-teritoriale în a cărei rază este amplasată *plantația* perenă; „comisia pentru casarea *plantației* perene se instituie în termen de 10 zile de la recepționarea cererii, fiind constituită din 4 membri, *câte* un reprezentant din partea: 1) proprietarului *plantației* perene; 2) consiliului local; 3) subdiviziunii teritoriale a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, dacă este cazul; 4) primăriei (specialistul pentru reglementarea regimului funciar); „comisia are următoarele atribuții: 1) inspectează *plantația* perenă propusă pentru casare și evaluează starea acesteia; 2) stabilește existența circumstanțelor prevăzute la punctul 2 din prezentul Regulament; 3) întocmește actul de casare a *plantației* perene, conform anexei nr.2 la prezentul Regulament,,; modelul actului de defrișare a *plantației* perene este prevăzut în anexa nr.3 la prezentul Regulament,, (cu modificările operate prin *Hotărârea* Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele *hotărâri* ale Guvernului nr. 747 din 26.10.2015);
- pct. 27 subpct. 8) secțiunea 2 (măsurile de sprijin) submăsura 1.2. (Stimularea *investițiilor* pentru înființarea, modernizarea și *defrișarea* plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicele) al Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural aprobat prin *Hotărârea* Guvernului cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural nr. 455 din 21.06.2017 potrivit căruia „mărimea *subvenției* se calculează sub formă de cuantum, exprimat ca sumă fixă la o unitate de suprafață utilă sau în

procente de la valoarea investiției, după cum urmează: pentru *defrișarea* plantațiilor multianuale (pomicole, nucifere și viticole, *exceptând* plantațiile de culturi bacifere) – 10,0 mii lei per hectar, cu asumarea și realizarea angajamentului de a întreține terenurile agricole conform bunelor practici agricole pentru următorii 3 ani;

- art. 12 al. (4) din Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10.03.2006 *potrivit* căruia „casarea *plantației* viticole se efectuează în baza unui act de casare, întocmit de către proprietar sau de către *deținător* cu acordul proprietarului *plantației*, în lipsa acordurilor proprietarilor, fără inspectarea *plantației* perene propuse pentru casare și evaluarea stării acesteia și în lipsa aprobării actului de casare prin careva decizie a consiliului local, au confecționat și introdus date vădit false în actul privind casarea *plantației* viticole din 10.03.2017 pentru suprafața utilă de 33,8339 ha, actul de defrișare a *plantației* viticole din 20.10.2017 pentru aceeași suprafață în care lipsesc date privitor la confirmarea documentară a cheltuielilor efectuate la suma indicată, actul de casare a *plantației* viticole din 07.09.2017 pentru suprafața utilă de 3,2429 ha, actul de defrișare a *plantației* viticole din 20.10.2017 pentru aceeași suprafață în care lipsesc date privitor la confirmarea documentară a cheltuielilor efectuate la suma indicată, precum că pe suprafețele de terenuri viticole menționate se afla *plantație* de *viță* de vie și au fost *defrișate* de către administratorul Gospodăriei *Țărănești* „Răcilă Natalia Gheorghe”, Răcilă Natalia Gheorghe care a suportat cheltuieli pentru *defrișarea* terenurilor în cuantum de 296000 lei BNM, pe *când* terenurile viticole:
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,0358 ha, ha, ***** suprafața de 0,1254 ha, ***** suprafața de 0,1623 ha și ***** suprafața de 0,1625 ha *aparținând* lui Cazacu Elena Ion;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1609 ha și ***** suprafața de 0,1609 ha *aparținând* lui Vrabie Vladimir;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1610 ha și ***** suprafața de 0,1609 ha *aparținând* lui Haruța Iurie Ion;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,0557 ha și ***** suprafața de 0,1068 ha *aparținând* lui Cazacu Petru Gheorghe;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1625 ha și ***** suprafața de 0,1674 ha *aparținând* lui Secrieru Elena Tudor;

- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1575 ha și ***** suprafața de 0,1575 ha aparținând lui Codiță Maria Ion;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1624 ha și ***** suprafața de 0,1624 ha aparținând lui Lungu Eudochia Andrei;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1625 ha și ***** suprafața de 0,1625 ha aparținând lui Răcilă Victor Vladimir;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1624 ha și ***** suprafața de 0,1624 ha aparținând lui Berestean Tatiana Vasile;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1193 ha și ***** suprafața de 0,0428 ha aparținând lui Strătilă Sergiu Ion;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1625 ha și ***** suprafața de 0,1625 ha aparținând lui Catană Elena Ion;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1609 ha aparținând lui Catană Tudosie Petru;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1609 ha aparținând lui Catană Petru Alexei;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1610 ha aparținând lui Catană Ana Tudosie;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1625 ha aparținând lui Cuflic Ilie Petru;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1611 ha aparținând lui Drețcari Irina Sava;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1605 ha aparținând lui Rusu Andrei Mihail;
- cu numărul cadastral *****7 suprafața de 0,1658 ha aparținând lui Rusu Ana Ion;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1624 ha aparținând lui Strătilă Diomid Andrei;
- cu numărul cadastral *****4 suprafața de 0,1620 ha aparținând lui Caisan Serghei Vasile;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1573 ha aparținând lui Raducan Clavdia Gheorghe;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1610 ha aparținând lui Raducan Stepan Vasile;

- cu numărul cadastral *****0 suprafața de 0,1627 ha aparținând lui Achiruș Zinaida Vasile;
- cu numărul cadastral *****5 suprafața de 0,1624 ha aparținând lui Berestean Gavril Ion;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1611 ha aparținând lui Dodica Efrosinia;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1624 ha aparținând lui Berestean Gheorghe Vladimir;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1610 ha aparținând lui Moraru Vitalie Dumitru;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1575 ha aparținând lui Gribineț Tudor Saveli;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1624 ha aparținând lui Pleșca Vasile Gavril;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1624 ha aparținând lui Pleșca Ana Nicolae;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1626 ha aparținând lui Păduraru Anton Procopie;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1657 ha aparținând lui Cazacu Pavel Ion;
- cu numărul cadastral *****3 suprafața de 0,1626 ha aparținând lui Lungu Ilie Cozma;
- cu numărul cadastral *****8 suprafața de 0,1656 ha aparținând lui Suman Ioana Fedosei;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1625 ha aparținând lui Cazacu Evdochia Vladimir;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1622 ha aparținând lui Răcilă Angela Gheorghe;
- cu numărul cadastral *****5 suprafața de 0,1614 ha aparținând lui Scobioală Ion Vasile;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1625 ha aparținând lui Catana Tatiana Andrei;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1625 ha aparținând lui Catana Oleg Nicolae;

- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1620 ha aparținând lui Achiruș Liuba Andrei;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1620 ha aparținând lui Achiruș Tudor Petru;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1625 ha aparținând lui Berestean Constantin Alexandru;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1657 ha aparținând lui Cazacu Maria Ion;
- cu numărul cadastral *****9 suprafața de 0,1658 ha aparținând lui Cazacu Grigori Ion;
- cu numărul cadastral *****6 suprafața de 0,1625 ha aparținând lui Răcilă Elizaveta;
- cu numărul cadastral *****7 suprafața de 0,1625 ha aparținând lui Răcilă Anatolie;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1610 ha aparținând lui Codiță Agrepina Nicolae;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1610 ha aparținând lui Codiță Iacob Andrei;
- cu numărul cadastral *****4 suprafața de 0,1624 ha aparținând lui Buzdugan Martin;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1625 ha aparținând lui Catană Constantin Vasile;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1625 ha aparținând lui Mursa Alexandra Dumitru;
- cu numărul cadastral ***** suprafața de 0,1625 ha aparținând lui Plop Ion Iacob,

care însumează suprafața de 10,0489 ha, au fost deja defrișate anterior de către persoane enumerate supra, locuitori a *****, r-l *****, fapt ce a permis obținerea ilegală de la Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură (AIPA), a subvențiilor în mărime de 100 489 lei (10000 lei per hectar) de către GȚ „Răcilă Natalia Gheorghe”.

Pretinsele acțiuni ale inculpatei Catana Ana au fost încadrate de către organul de urmărire penală în temeiul art.332 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova – *înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor*

date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din alte interese personale.

Colegiul menționează că în cadrul ședinței instanței de fond avocatul Curtev Alexandr în interesele inculpatei Catana Ana a înaintat cerere prin care a solicitat încetarea procesului penal pornit în privința lui Catana Ana pe motivul intervenirii prescripției. (vol.VII, f.d.47)

La data de 04 august 2023, procurorul în Procuratura Anticorupție, Palencu Radu, ne fiind de acord cu sentința emisă de judecătoria Cimișlia sediul central din data de 02 august 2023, a înaintat apel împotriva sentinței în cauză prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata Catana Ana Mihail să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 332 alin. (1) din Codul penal, cu liberarea de pedeapsa penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție tragerii la răspundere penală. (vol.VII, f.d.73-79, 81-87)

În motivarea apelului a indicat că având în vedere că, numita Catana Ana Mihail a săvârșit infracțiunea care este prevăzută de art. 332 alin. (1) din Codul penal, ce în baza art. 16 Cod penal se consideră ca infracțiunea ușoară, și pedeapsa în acest aliniat prevede amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, și luându-se în considerație că infracțiunea imputată inculpatei a fost comisă la 20.10.2017, în situația respectivă se impune încetarea procesului penal față de inculpată, aplicând prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) din Codul penal, recunoașterea pe Catana Ana Mihail vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 332 alin. (1) din Codul penal, cu liberarea de pedeapsa penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție tragerii la răspundere penală. Termenul de prescripție pentru atragerea la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii din speță, a expirat încă la 20.10.2019.

Astfel, indică că potrivit art. 285 alin. (2) din Codul de procedură penală, *încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)-9) din prezentul cod.*

Conform art. 274 pct. 4) din Codul de procedură penală - *...urmărirea penală...va fi încetată în cazurile în care ...a intervenit termenul de prescripție.*

Astfel, pornind de la normele enunțate supra, stabilește cu certitudine că, intervenirea termenului de prescripție nu constituie temei de reabilitare a persoanei, ca urmare se prezumă că, inculpata urmează a fi recunoscută vinovată.

Prin urmare, consideră că în speță urmează să fie aplicate prevederile alin. (4), pct. 3), art. 389 din Codul de procedură penală, cu emiterea în privința inculpatei a unei sentințe de condamnare, cu liberarea de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Potrivit art. 389 alin. (4) pct. 3) din Codul penal, *Sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sari al expirării termenului de prescripție.*

Articolul 389 din Codul de procedură penală - este unica normă procesuală care permite recunoașterea persoanei culpabile de comiterea unei infracțiuni, (art. 285 alin. (2), art. 275 pct. 4) din Codul de procedură penală).

Astfel, norma art. 332 alin. (5) din Codul de procedură penală este considerată una caducă, care deși se regăsește în cod, este inaplicabilă, întrucât contravine celorlalte prevederi ale Codului penal și Codului de procedură penală, încălcând grav drepturile celorlalte părți.

Mai mult, indică că conform art. 391 din Codul de procedură, *sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă:*

- 1) *lipsește plângerea părții vătămate, plângerea a fost retrasă sau părțile sau împăcat;*
- 2) *a intervenit decesul inculpatului;*
- 3) *persoana nu a atins vârsta pentru tragere la răspundere penală;*
- 4) *există o hotărâre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă;*
- 5) *există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală sau de clasare a procesului penal;*
- 6) *există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală; precum și*
- 7) *în cazurile prevăzute în art.54-56 din Codul penal.*

(2) *În cazul prevăzut în art.332 alin.(2), instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii administrative prevăzute în Codul contravențional.*

Totodată, menționează că instanța de judecată, adoptând sentința de încetare

în privința Anei Catana nu a ținut cont de prevederile punctului 40 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.5 din 19 iunie 2006 „*Privind sentința judecătorească*”, potrivit căruia, sentința de încetare a procesului penal se adoptă în cazurile prevăzute la art.391 alin.(1) pct.1) - 7) Cod de procedură penală. Instanța de judecată nu a luat în considerație aceste prevederi legale.

În acest sens, susține că instanța de judecată urma să examineze cauza penală în privința inculpatei Catana Ana Mihail, fie în procedura simplificată, fie în procedura generală. În rezultatul cercetărilor judiciare, în situația în care instanța de judecată a constatat că, vinovăția inculpatei se confirmă prin ansamblul de probe cercetate, instanța de judecată urma să adopte o sentință de condamnare în baza prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 3) din Codul de procedură penală, și anume să constate vinovăția numitei Catana Ana Mihail în comiterea infracțiunii incriminate, cu liberarea de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție tragerii la răspundere penală.

Luând în considerație cele expuse, acuzarea consideră că sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 02 august 2023 potrivit căreia a fost încetat procesul penal în privința lui Catana Ana Mihail învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin. (1) Cod penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție, urmează a fi casată și pronunțată o nouă hotărâre pe motivele indicate supra.

La data de 13 septembrie 2023 cauza penală a parvenit la Curtea de Apel Comrat pentru judecarea apelului. (vol.VII, f.d.90)

Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 26 decembrie 2023, s-a respins ca nefondat apelul declarat de procurorul în Procuratura Anticorupție, Palencu Radu.

S-a menținut sentința judecătoriei Cimișlia sediul central din 02 august 2023 adoptată pe cauza penală privind învinuirea lui Catana Ana Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal. (vol.VII, f.d.102-111)

La data de 23 februarie 2024, procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Sîrbu Lilia a declarat recurs împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 26 decembrie 2023. (vol.VII, f.d.115-118)

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2025, a fost admis recursul procurorului, s-a casat decizia Curții de Apel Comrat din 26 decembrie 2023, fiind dispus rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Sud. (vol.VII, f.d.144-149)

În ședința de judecată a Colegiului judiciar al Curții de Apel Sud sediul Comrat procurorul Sîrbu Lilia a susținut cererea de apel înaintată de procuror, prin care a solicitat casarea sentinței instanței de fond în legătura cu faptul că prima instanță neîntemeiat a emis sentința de încetare în privința inculpatei Catana Ana, or urma să examineze cauza cu stabilirea vinovăției persoanei și liberarea de la executarea pedepsei în legătură cu expirarea termenului de prescripție. Aceste motive au fost indicate și în cererea de apel.

Totodată, menționează că reieșind din conținutul deciziei Curții Supreme de Justiție emisă pe prezenta cauză la data de 19.02.2025, prin care a fost casată decizia Curții de Apel Comrat din 02.08.2023, Curtea Supremă a statuat în prezenta cauză penală că și instanța de fond și instanța de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia privind încetarea procesului penal, or această soluția nu se regăsește în prevederile art. 389 și art. 391 Cod de procedură penală și instanța urma să soluționeze cauza cu stabilirea vinovăției sau nevinovăției persoanei și în cazul în care va fi stabilită vinovăția acesteia, să fie liberată de la executarea pedepsei în legătura cu expirarea termenului de prescripție. Totodată în decizie respectivă Curtea Supremă a expus opinia precum că de către prima instanța urma a fi rezolvată chestiunea cu privire la faptul în ce procedură urma să fie examinată aceasta cauză penală: în procedură generală sau în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală. Reieșind din faptul că în prima instanța cauza nici nu s-a examinat în fond, adică în ședința preliminară a fost admisă cererea depusă de către partea apărării cu privire la încetarea procesului penal, și nu a fost ascultată poziția inculpatei cu privire la examinarea cauzei în procedura simplificată sau în procedura generală, consideră că în cazul dat pentru a nu fi încălcat dreptul de apărare a inculpatei, va fi oportun să fie expediată cauza în prima instanța ca să fie rezolvată în instanța de fond chestiunea ce ține de procedura examinării, reieșind din conținutul deciziei Curții Supreme de Justiție, precum și să fie examinată prezenta cauză penală cu cercetarea tuturor probelor administrate pe prezenta cauză, or altă soluție în cauza dată nu este pentru a nu fi încălcat dreptul la apărare a inculpatei.

În ședința de judecată a Colegiului judiciar al Curții de Apel Sud sediul Comrat avocatul Curtev Alexandr în interesele inculpatei Catana Ana a indicat că reieșind din cele invocate de către Curtea Supremă de Justiție în decizia din 19.02.2025 și având în vedere că inculpata Catana Ana nu recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, consideră că cauza urmează a fi rejudecată.

În ședința de judecată a Colegiului judiciar al Curții de Apel Sud sediul Comrat inculpata Catana Ana a lăsat la discreția instanței de apel soluția, menționând că atât în prima instanța cât și în instanța de apel a atras atenție că nu este vinovată, a făcut autodenunț și a conlucrat cu organul de urmărire penală. În calitate de inginer cadastral a fost impusă să semneze actele și este vinovăția sa că a pus semnătura, dar a semnat actele pe care nici nu a reușit să le analizeze. După ce și-a dat seama că a semnat acte unde erau niște terenuri a apelat la Anticorupție Cahul. A conlucrat și trebuia să fie eliberată conform art. 57 de răspundere penală.

Audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei penale, Colegiul judiciar consideră necesar de a admite apelul declarat de către procurorul în Procuratura Anticorupție Palencu Radu ca fondat, și de a casa sentința Judecătoreiei Cimișlia sediul Central din 02 august 2023, cu trimiterea cauzei la rejudecare din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.414 alin.(1) din Codul de procedură penală al RM, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Potrivit prevederilor art.415 alin.(1), pct.3) din Codul de procedură penală al RM, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată numai în cazul când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, i-a fost încălcat dreptul la apărare sau au fost încălcate prevederile art.30, 33–35.

Conform prevederilor art.1 alin.(2) Cod de procedură penală, procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces și a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului cod. Procesul penal se consideră început din momentul sesizării sau autosesizării organului competent despre pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni.

În conformitate cu prevederile art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

Conform art.391 alin.(1) Cod de procedură penală, *sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: 1) lipsește plângerea părții vătămate, plângerea a fost retrasă sau părțile s-au împăcat; 2) a intervenit decesul inculpatului; 3) persoana nu a atins vârsta pentru tragere la răspundere penală; 4) există o hotărâre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă; 5) există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală sau de clasare a procesului penal; 6) există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală; precum și 7) în cazurile prevăzute în art.54-56 din Codul penal.*

Subsecvent analizând normele menționate, se atestă că în art.391 Cod de procedură penală, care se referă la sentința de încetare a procesului penal, nu se menționează expres printre temeiurile de încetare a procesului penal, expirarea termenului de prescripție.

Potrivit prevederilor art.285 alin.(2) Cod de procedură penală, *încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art.275 pct.4)–9) din prezentul cod, precum și dacă există cel puțin una din cauzele prevăzute la art.53 din Codul penal sau dacă se constată că: 1) plângerea prealabilă a fost retrasă de către partea vătămată, a fost încheiată o tranzacție în cadrul procesului de mediere sau părțile s-au împăcat – în cazurile în care urmărirea penală poate fi pornită numai în baza plângerii prealabile sau legea penală permite împăcarea; 2) persoana nu a atins vârsta la care poate fi trasă la răspundere penală; 3) persoana a săvârșit o faptă prejudiciabilă fiind în stare de iresponsabilitate și nu este necesară aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical.*

Conform prevederilor art.332 alin.(5) Cod de procedură penală, *în cazul prevăzut la art.275 pct.4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.*

În conformitate cu prevederile art.384 alin.(4) Cod de procedură penală, *instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.*

Cercetarea probelor, însă, conform legislației actuale, nu poate fi efectuată în ședință preliminară, ci doar la etapa cercetării judecătorești.

În prezenta speță, avocatul Curtev Alexandr în interesele inculpatei Catana Ana, în cadrul ședinței preliminare a înaintat cerere privind încetarea procesului

penal pornit în privința lui Catana Ana, învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție. (vol.VII, f.d.47)

Astfel, dacă apărarea a solicitat încetarea procesului penal până la începerea cercetării judecătorești, instanța de judecată urmează să clarifice dacă inculpatul recunoaște vinovăția și să îi explice consecințele unei asemenea recunoașteri. Dacă inculpatul recunoaște vinovăția, cu acordul apărării, cauza poate fi examinată conform art.364¹ din Codul de procedură penală sau în procedură generală. Dacă inculpatul nu recunoaște vinovăția, procesul penal urmează a fi desfășurat potrivit procedurii generale.

Având în vedere circumstanțele evidențiate, instanța de apel reiterează că pentru expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, emiterea unei sentinței de încetare a procesului penal, conform art.391 din Codul de procedură penală, nu este posibilă, or, un asemenea temei nu este prevăzut de acest articol, ci de art.389 din Codul de procedură penală. Art.391 alin.(1) pact.6) din Codul de procedură penală nu se referă la termenul de prescripție, ci la circumstanțele prevăzute de art.275 pct.9) din Codul de procedură penală.

Prin urmare, în cazul intervenirii termenului de prescripție, instanța va emite o sentință de condamnare conform art.389 alin.(4) pct.3) din Codul de procedură penală, iar în conformitate cu art.395 alin.(1) pct.2) din Codul de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare se va menționa constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate.

Astfel, omisiunile sus-menționate ale instanței de fond indică în mod clar netemeinicia sentinței pronunțate la data de 02 august 2023 de către judecătoria Cimișlia sediul central.

În acest context dispozițiile prevăzute de art.6 și art.13 din Convenție, relative la dreptul la un proces echitabil și la dreptul la un recurs efectiv, dau expresie unei idei generale, potrivit cu care o protecție eficientă a drepturilor omului nu poate fi realizată prin simpla consacrare a unor drepturi substanțiale, ci este necesar ca aceste drepturi să fie însoțite de garanții fundamentale de ordin procedural, care să asigure mecanismele corespunzătoare de punere în valoare

Reieșind din cele menționate, Colegiul reține că instanța la examinarea cauzei penale oferă inculpaților posibilitatea de a-și exercita dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege.

Astfel, circumstanțele constatate de instanța de apel nu dau posibilitate instanței de a examina cauza dată fără a întoarce dosarul penal la rejudicare în aceeași instanță în alt complet de judecată, or, instanța de fond a dispus încetarea procesului penal fără a examina fondul cauzei și fără a menționa în dispozitivul sentinței că inculpata este vinovată de fapta incriminată.

Luând în considerație cele menționate, Colegiul relevă că aceasta este o încălcare semnificativă a legii procesual penală, iar întrucât aceste încălcări nu pot fi înlăturate în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, instanța de apel este îndreptățită în conformitate cu art.415 alin.(1) pct.3) Codul de procedură penală, să caseze sentința instanței de fond în cazul în care s-a constatat o încălcare a normelor procesuale referitoare la respectarea dreptului la apărare, expediind cauza la o nouă examinare în instanța de fond, pentru înlăturarea lor.

La rejudicarea cauzei, instanța de fond urmează să înlătore lacunele comise, să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată.

În asemenea circumstanțe, Colegiul concluzionează că apelul procurorului în Procuratura Anticorupție Radu Palencu este întemeiat, motiv din care urmează a fi admis, cu casarea sentinței judecătoreiei Cimișlia sediul central din 02 august 2023, cu trimiterea cauzei la rejudicare la judecătoria Cimișlia în alt complet de judecată.

În baza celor expuse și în conformitate cu art.414, 415 alin.(1) pct.3), art.417-418, 422 din Codul de procedură penală al RM, *Colegiul judiciar*

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de procurorul în Procuratura Anticorupție Radu Palencu.

Se casează sentința judecătoreiei Cimișlia sediul central din 02 august 2023 în cauza penală privind învinuirea lui Catana Ana în comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) din Codul penal, cu trimiterea cauzei la rejudicare judecătoreiei Cimișlia, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte de ședință, judecător:

Judecător:

Judecător:

COLEV Grigori
Evgheni

HUDOBA Valeri

BANCOV